မိုးကြိုနှင့်မိုးနှောင်းရာသီဝါသီးနှံတွင်ကျရောက်တတ်သောအင်းဆက်ဖျက်ပိုးများနှင့် ဘက်စုံကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းလမ်းများ

စဉ်	ဖျက်ပိုး	ဘက်စုံကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းလမ်းများ
၁။	ဝါသီးလုံး ဖောက်ပိုး Cotton Bollworm : *Helicoverpa armigera* (Hübner, 1808) Pink bollworm: *Pectinophora gossypiella* (Saunders, 1843)	(၁)ဖျက်ပိုးဒဏ် ခံနိုင်ရည်ရှိသော ဝါမျိုးကို ရွေးချယ်စိုက်ပျိုးပါ။ (၂)ရိတ်သိမ်းပြီးပါက ပင်ကြွင်းပင်ကျန်များအား ဖျက်ဆီး၍ ထယ်နက်နက်ထွန်ပါ။ (၃) ပဲတီစိမ်း၊ မတ်ပဲ၊ မြေပဲ၊ ပဲပုပ် ၊နှံစားပြောင်း အစရှိသော သီးနှံများကို သီးညှပ်စိုက်ပါ။ (၄)သီးလှည့်စိုက်ပျိုးပါ။ (၅)ဖျက်ပိုးများကို ဆွဲဆောင်နိုင်သည့် ထောင်ခြောက်သီးနှံများ (Trap Crop) ကိုထည့်သွင်း စိုက်ပျိုးပါ။ (ရုံးပတီ၊ပဲစဉ်းငုံ၊ နေကြာ၊ ချစ်တီးပန်း) (၆)ဖျက်ပိုးကျရောက်မှု သိရှိရန်နှင့် ဖလံဖမ်း ရန် တစ်ကေလျှင် အလင်း ရောင်ထောင် ချောက် (၁) ခုထောင်ပါ။ (၇)ထရိုင်ကိုဂရားမား ဥကပ်ပါးနကျီ (Trichogramma) အားအသုံးပြုပါ။ (၈) တစ်ကေလျှင်ဖီရိုမုန်းထောင်ချောက် (၂) ခု တပ်ဆင်၍ အကောင်ကြီးများအားဖမ်းယူပါ။ (၉)ပင်လုံးပြန့်ပိုးသတ်ဆေး ဖစ်ပရိုနေး (Fipronil) အား အပင်ခြေတွင်မြေဆွ၍ထည့်ပါ။ (၁၀) စီးပွားရေးအရ ထိခိုက်မည့်အဆင့် (ETL) – အပွင့် အပိန့် အသီး (၁၀)% ပျက်စီးလျှင်(သို့) တစ်ညတွင် ဖလံ (၉)အထက်ဖမ်းမိပါက ထိသေစားသေ ပိုးသတ်ဆေး တစ်မျိုးမျိုးကို ပိုးသတ်ဆေးဘူး၊ အိတ်ပေါ်ပါ အညွှန်း အတိုင်းပက်ဖျန်းပါ။ • ဖလူဗန်ဒိုင်ရာမိုက် (Flubendiamide) • ဆိုက်ပါမီသရင် (Cypermethrin) • လန်မ်ဒါဆိုင်ဟေလိုသရင် (Lambda–Cyhalothrin) • အင်ဒိုဇာကပ် (Indoxacarb)

		• စပီနိုဆက်(Spinosad) • *Bacillus thuringiensis* (ဘက်တီးရီးယား)
၂။	ပိုးစေးနဲ့ /မီလီဂျပိုး Citrus Mealybug: *Planococcus citri* (Risso, 1813)	(၁)ဖျက်ဆီးခံရသော အရွက်များ၊ အကိုင်းများနှင့် ပင်စည်များကို နှုတ်ယူမီးရှို့ဖျက်ဆီးပါ။ (၂)အပင်ခြေအားမြေဆွပေးပါ။(ဥ နှင့်ရုပ်ဖုံးများပေါ်ထွက်လာစေပြီးမိတ်ဆွေပိုးများ စားသောက် စေရန်နှင့် နေပူ၍ သေစေရန်) (၃)ဥများသေစေရန်စိုက်ခင်းအားရေသွင်းပါ။ (၄)ဆပ်ပြာဖျော်ရည်ပက်ဖျန်းပါ။ (၅)မြေသြဇာမျှတစွာထည့်ပေးပါ။ (၆)ပိုးသတ်ဆေး (Carbaryl, Thiamethoxam) နှင့်ထုံးရောနှော ၍ပင်စည် အား သုတ်လိမ်း ပြီးပတ်တီး စည်းပေးပါ။ (၇)ထိသေစားသေ နှင့် ပင်လုံးပြန့်အာနိသင်ရှိသော ပိုးသတ်ဆေးတစ်မျိုးမျိုးကို ပိုးသတ် ဆေးဘူး ပါအညွှန်း အတိုင်း သုံးပါ။ • ဒိုင်မီသိုအိတ် (Dimethoate) • ဒိုင်နိုတီဖျူရမ် (Dinotefuran) • စပီရိုတတ်ထရာမက်(Spirotetramat)
၃။	လှေးပိုး Melon : Thrips *Thrips Palmi* (Karny, 1925)	(၁)ရွက်မွှေးထူ ၍ဖျက်ပိုးဒဏ်ခံနိုင်ရည်ရှိသော ဝါမျိုးများ စိုက်ပျိုးပါ။ (၂)အပူချိန်မြင့်လျှင်ဘဝစက်ဝန်းပိုမိုမြန်စေသဖြင့် စိုက်ခင်း အား ရေမှန်မှန်သွင်းပါ။ (၃)အပါတ်စဉ် ပိုးမွှားကင်းထောက်မှတ်တမ်းကောက်ယူပါ။ (၄)အပြာရောင်ပိုးဖမ်းထောင်ချောက်များတပ်ဆင်၍အကောင်ကြီးများ အားဖမ်းယူပါ။ (တစ်ကေလျှင်၃-၅ ခုနှုန်း) (၅)စီးပွားရေးအရ ထိခိုက်မည့်အဆင့် (ETL) – အရွက်တစ်ရွက်တွင်(၁၀)ကောင်(သို့) အပင် ထိခိုက် မှု (၁၀%)

		တွေ့ရှိရပါကအောက်ပါပင်လုံးပြန့်ပိုးသတ်ဆေးတစ်မျိုးမျိုး အား ပိုးသတ်ဆေး ဘူး/အိတ်ပါ အညွှန်းစာအတိုင်း ပက်ဖျန်းပါ။ • ဒိုင်မီသိုအိတ် (Dimethoate) • သိုင်ရာမီသိုဇမ် (Thiamethoxam) • စပီရိုတတ်ထရာမက် (Spirotetramat) • ကလိုဖန်နာပါ (Chlorfenapyr)
၄။	ပျပိုး Cotton Aphid: *Aphis gossypii* (Glover, 1877)	(၁)ခရမ်းချဉ်၊ဆလပ်၊ပြောင်းတို့ဖြင့်တွဲဖက်စိုက်ပျိုးပါ။ (၂)သင့်တော်သောပင်ကြားတန်းကြားအသုံးပြုစိုက်ပျိုးပါ။ အပင်စိပ်စိပ်မစိုက်ပါနှင့်။ (၃)အသီးများထွက်ပြီးပါက အပင်ထိပ်ပိုင်းများကို ဖြတ်ပေးပါ။ (၄) စီးပွားရေးအရ ထိခိုက်မည့်အဆင့် (ETL) – အရွက် တစ်ရွက် တွင် ပျပိုး (၁၀)ကောင်တွေ့ပါ အောက်ပါ ပင်လုံးပြန့် ပိုးသတ်ဆေး တစ်မျိုး မျိုးကို ပိုးသတ်ဆေးဘူးပါ အညွှန်းစာ အတိုင်း ပက်ဖျန်းပါ။ • ဒိုင်မီသိုအိတ် (Dimethoate) • ဖစ်ပရိုနေးလ် (Fipronil) • ကာဘိုဆာလဖန်(Carbosufan) • သိုင်ရာမီသိုဇမ် (Thiamethoxam)
၅။	ယင်ဖြူ Whitefly :*Aleurodicus dispersus* (Russell, 1965)	(၁)သီးလှည့်စိုက်ပါ။ (၂) သီးညှပ်စိုက်ပျိုးရာတွင်မြေပဲနှင့်ကြက်ဆူပင် ဖြင့်အသုံးပြု စိုက်ပျိုးခြင်းကို ရှောင်ကျဉ်ပါ။ (၃)ရွက်မွေးထူ ၍ဖျက်ပိုးဒဏ်ခံနိုင်ရည်ရှိသော ဝါမျိုးများ စိုက်ပျိုးပါ။ (၄)အပါတ်စဉ် ပိုးမွှားကင်းထောက်မှတ်တမ်းကောက်ယူပါ။ (၅) စီးပွားရေးအရ ထိခိုက်မည့်အဆင့် (ETL) – အရွက်တစ်ရွက်တွင်(၁၀)ကောင်(သို့) အပင် ထိခိုက် မှု (၁၀%) တွေ့ရှိရပါက အောက်ပါပင်လုံးပြန့်ပိုး သတ် ဆေး

		တစ်မျိုးမျိုးအား ပိုးသတ်ဆေး ဘူး/အိတ်ပါ အညွှန်း စာအတိုင်း ပက်ဖျန်းပါ။ • ဒိုင်မီသိုအိတ် (Dimethoate) • သိုင်ရာမီသိုဇမ် (Thiamethoxam) • စပီရိုတတ်ထရာမက် (Spirotetramat) • အက်စီတာမီပရစ် (Acetamiprid) • သိုင်ရာကလိုပရစ်(Thiacloprid)
၆။	ဝါဖြုတ်စိမ်းပိုး Cotton Jassids : *Amrasca biguttula biguttula* (Ishida, 1912)	(၁) အရွက်မွေးထူသည့် ခံနိုင်ရည်ရှိ ဝါမျိုး အား ရွေးချယ်စိုက်ပျိုးပါ။ (၂)ဖြုတ်ပိုးသည် ပေါင်းပင်များပေါ်တွင် ခိုအောင်းနိုင် သည့်အတွက် စိုက်ခင်းအတွင်း ပေါင်းမြက် များကိုရှင်းလင်းပါ။ (၃)မျိုးစေ့ တစ်ကီလိုဂရမ်လျှင် အင်မီဒါကလိုပရစ် (Imidacloprid 600 FS/ Imidacloprid 70SS) အားမျိုး စေ့ (၁)ကီလိုလျှင် (၃-၅) စီစီနှုန်း ဆေးစီရင်ပါ။ (၄)နိုက်ထရိုဂျင်မြေဩဇာအားမျှတစွာအသုံးပြုပါ။ (၅) စီးပွားရေးအရ ထိခိုက်မည့်အဆင့် (ETL) – အရွက်တစ်ရွက် တွင် ဖြုတ်စိမ်းပိုး (၁၀) ကောင် တွေ့ပါ အောက်ပါ ပင်လုံးပြန့်ပိုးသတ် ဆေး တစ်မျိုးမျိုးကို ပိုးသတ်ဆေးဘူးပါ အညွှန်းစာ အတိုင်း ပက်ဖျန်းပါ။ • ဒိုင်မီသိုအိတ် (Dimethoate) • ဖစ်ပရိုနေးလ် (Fipronil) • ကာဘိုဆာလဖန်(Carbosufan) • သိုင်ရာမီသိုဇမ် (Thiamethoxam) • ပိုင်မီထရိုဇင်း (Pyrmetrozine)
၇။	ဝါပိုးနီ Red Cotton Bug: *Dysdercus cingulatus* (Fabricius, 1775)	(၁) ရိတ်သိမ်းပြီးဝါခင်းများအား စနစ်တကျ ခုတ်သိမ်း မီးရှို့ဖျက်ဆီးပါ။ (၂)စိုက်ခင်းပါတ်လည်တွင်လက်ခံလွှဲပင်များကို ဖယ်ရှားပါ။ (လက်ပံ၊ကြက်ဆူရိုင်း၊ ဗူး ဖရုံမျိုး ရင်း ဝင်အပင်များ) (၃) စီးပွားရေးအရ ထိခိုက်မည့်အဆင့် (ETL) –ဝါပင် (၂၄)

		ပင်တွင် ဝါဂွမ်းပိုးနီ (၅) ကောင် တွေ့ရှိပါက ဆေး ဖျန်းပါ။ (၄)အောက်ပါပင်လုံးပြန့်ပိုးသတ်ဆေးတစ်မျိုးမျိုးအား ပိုးသတ်ဆေးဘူး/အိတ်ပါ အညွှန်းစာ အတိုင်း ပက်ဖျန်းပါ။ • ဒိုင်မီသိုအိတ် (Dimethoate) • ဒိုင်နိုတီဖျူရမ် (Dinotefuran) • သိုင်ရာမီသိုဇမ် (Thiamethoxam)
၈။	ဝါပင်စည်ထိုး ကျိုင်း Cotton Bollweevil *:Pempherulus offinis*	(၁)ရိတ်သိမ်းပြီးနောက်ကျန်ရှိသောဝါပင်၊ဝါငုတ်များအားမီးရှို့ ဖျက်ဆီးပါ။ (၂) ပေါင်းမြက်များရှင်းလင်းပါ။ (၄) ငှက်နားနေတိုင်များထောင်ပေးပါ။ (၅)အပင်အားမြေဆွပြီးမြေကြီးထဲသို့ ဖီပရိုနေး (Fipronil 3GR, Carbosulfan 5G) ထည့်ပေးပါ။ (၆)အောက်ပါထိသေစားသေနှင့်ပင်လုံးပြန့်အာနိသင်ရှိ ပိုးသတ်ဆေးတစ်မျိုးမျိုးကို ပိုးသတ် ဆေးဘူး၊ အိတ်ပေါ်ပါ အညွှန်း အ တိုင်းပက်ဖျန်းပါ။ • လန်မ်ဒါဆိုင်ဟေလိုသရင် (Lambda–Cyhalothrin) • ဒိုင်မီသိုအိတ် (Dimethoate) • ဒိုင်နိုတီဖျူရမ် (Dinotefuran) • သိုင်ရာမီသိုဇမ် (Thiamethoxam) • ကာဘိုဆာလ်ဖန် (Carbosulfan)